

شماره مسلسل:

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: وضعیت سالن های سینما در کشور ۱۳۹۷

زیرنظر: محمود اربابی

تهیه و تدوین: محمدحسین فرج

با همکاری: فاطمه رضایی، ابراهیم غلامپور آهنگر

واژه های کلیدی:

- مجتمع فرهنگی و هنری
- سینما
- سالن
- مالکیت سینما
- پراکندگی سینما
- سرانه سینما

تاریخ انتشار: خرداد ماه ۱۳۹۸

پیشگفتار

یکی از نیازهای مهم سینمای ایران، ارائه آمارهای دقیق و به روز و استفاده از این آمار در ایجاد تغییرات و سیاست گذاری ها و متعاقب آن، نتایج بوجود آمده از تغییرات و سیاست گذاری ها در بروز آمار جدید است. این سیکل بطور مداوم در حال انجام بوده و به طور دائم اثرات خود را بر یکدیگر می گذارند. تسلط بر این تغییرات آماری و تحلیل های متعاقب آن می تواند مهمترین نقطه قوت هر سازمانی باشد. معاونت توسعه فناوری و مطالعات سینمایی حسب وظایف محوله، جمع آوری آمار دقیق و متعاقب آن تدوین و تحلیل گزارش های سینمایی را در دستور کار دارد. هدف از این گزارش ها فراهم آوری آورده ای علمی و کارشناسی برای مدیران و سیاستگذاران سینمای ایران و آگاهی بخشی و توسعه دانش سینماگران و فعالان این عرصه است.

گزارش پیش رو به "وضعیت سالن های سینما در کشور در سال ۱۳۹۷" اختصاص دارد. در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۵ گزارشاتی با هدف آشنایی با وضعیت مکان های نمایش آثار سینمایی، پراکندگی در سطح کشور، و وضعیت مالکیت آنها، تولید و منتشر شده بود. در این گزارش، به عنوان نسخه روزآمد گزارش قبلی، آخرین تغییرات در ساخت و توسعه مکان های نمایش فیلم در کشور، با همان چارچوب ارائه خواهد شد. امیدواریم این گزارش نیز بتواند نظر خوانندگان محترم را جلب نماید و دریچه ای باشد برای انجام پژوهش های مختلف در این زمینه در سینمای ایران.

محمود اربابی

معاون توسعه فناوری و مطالعات سینمایی

فهرست مطالب

چکیده

مقدمه.....	۴
۱) آمار کل مکان های نمایش در کشور.....	۷
الف. آمار مکان های نمایش در یک نگاه.....	۷
ب. آمار مکان های نمایش به تفکیک استان.....	۹
۲) تعداد سالن های مکان های نمایش.....	۱۳
۳) پراکندگی مکان های نمایش در استان ها.....	۱۴
۴) سینما و جمعیت.....	۲۱
۵) وضعیت گنجایش و صندلی های سینما.....	۲۴
۶) افزایش تعداد صندلی ها و سالن های نمایش در کشور.....	۲۷
۷) سینماهای در حال احداث.....	۲۹
۸) مالکیت در سینما.....	۲۹

چکیده

در سالهای اخیر ایجاد سالن های نمایش به جهت کمی و کیفی به یکی از اولویت های صنعت سینمای کشور بدل گردیده است. اگر چه تلاش های صورت گرفته از سوی بخش خصوصی در مسیر تبیین شده از سوی سازمان سینمایی، جدی و قابل تأمل بوده است و در مقایسه با گزارش سال ۱۳۹۵ به خوبی مشهود است، اما هنوز از میانگین آمار جهانی در این حوزه دور هستیم.

قابل ذکر است که گزارش های سال ۱۳۹۶ و سال ۱۳۹۷ بر مبنای جمعیت اعلام شده در سرشماری سال ۱۳۹۵ تنظیم گردیده است.

در پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۳۱ سینما، ۸۳ مجتمع، ۹ سالن و ۱۸ فرهنگسرا در کشور وظیفه نمایش فیلم ها را با فراهم آوردن ۵۹۶ سالن و ۱۵۷۷۰۷ صندلی در کل کشور برعهده داشته اند همچنین تعداد ۴۳ سینمای سیار به نمایش فیلم بصورت غیر ثابت پرداخته اند.

براساس آمار جمعیتی، نسبت جمعیت به سینما در کشور برابر با ۲۳۴۳۸۸ نفر و در خصوص سالن ها برابر با ۱۳۴۱۰۴ نفر می باشد. این ارقام نشان از رشد ۵ و ۴ درصدی در عنوان سینما و سالن در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ دارد (که با در نظر گرفتن جمعیت افزایش یافته، بیشتر از این رقم می باشد). در سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ رشد این ارقام بطور میانگین سالانه ۷٪ بوده که در سال ۱۳۹۶ از رشد قابل توجهی برخوردار گردیده است و به نظر میرسد سرعت رشد به شرایط قبلی بازگشته است.

این رشد در شاخص گنجایش و ظرفیت سالن ها (به صندلی) نیز مشهود می باشد. در سال ۱۳۹۷ ظرفیت کل از ۱۵۳۴۳۰ صندلی به ۱۵۷۷۰۷ تغییر یافته و نسبت جمعیت به تعداد صندلی از عدد ۵۲۱ نفر برای هر صندلی به عدد ۵۰۷ نفر برای هر صندلی رسیده است (رشدی در حدود ۳٪).

همچنین در این سال تعداد ۷۶ سالن به تعداد سالن های کشور اضافه گردیده که از افزایش حدود ۱۰٪ در تعداد سالن های کشور خبر می دهد.

در خصوص تغییرات صورت گرفته در آمار سینماهای کشور از قبیل ساخت و سازها، افزایش ها و ... باید گفت که از مجموع ۳۱ استان، ۱۷ استان از این افزایش ها و تغییرات بی بهره بوده اند و تغییراتی در وضعیت تعداد سالن های آنها بیش نیامده، به عبارتی تغییرات سال ۱۳۹۷ در ۴۵٪ استان های کشور صورت پذیرفته و ۵۵٪ استان ها از این اقدامات بی بهره بوده اند. البته این میزان نسبت به سال ۱۳۹۶ تغییر مسیر داشته است.

در خصوص شهرهای دارای سینما در کشور، مشکلات بسیاری وجود دارد. به عبارتی بین وزارت کشور و ادارات کل استانی آمار یکسانی وجود نداشته و آمار این بخش هر ساله با تغییراتی مواجه می باشد. از مجموع ۱۲۲۱ شهر، ۱۹۳ شهر دارای سالن سینما بوده و سایر شهرهای کشور امکان نمایش فیلم را دارا نمی باشند به عبارتی حدود ۱۶٪ از شهرهای کشور دارای چنین امکانی هستند. تعداد سالن های افزایش یافته در سال ۱۳۹۷ (۷۶ سالن) نسبت به سال ۱۳۹۶ (۱۲۴ سالن) نیز از کاهش رشدی ۴۲٪ خبر میدهد.

در سال ۱۳۹۷ تعداد استان های دارای یک سالن نمایش فقط استان ایلام بوده است. استان زنجان با دو سالن، سیستان و بلوچستان و چهار محال بختیاری با چهار سالن، اردبیل، خراسان شمالی، قزوین و کهگیلویه با پنج سالن، استان هایی هستند که دارای کمترین تعداد سالن (میانگین کشوری ۱۹٫۳ سالن برای هر استان) را دارا می باشند. که این امر نشان از نابرابری در توزیع امکانات در نقاط مختلف کشور دارد. البته در این میانگین بحث جمعیتی دخالت ندارد.

شایان ذکر است که در حال حاضر ۴۰۳ سالن سینما با گنجایش ۷۹۳۰۳ صندلی در کشور در حال ساخت می باشد.

همچنین مالکیت سالن ها برای بخش خصوصی حقیقی ۷۶ سینما با ۱۲۲ سالن و ۳۳۵۳۵ صندلی، بخش خصوصی حقوقی ۳۳ سینما با ۱۶۳ سالن و ۲۸۴۶۸ صندلی، بخش دولتی و ارگانی نیز با ۲۳۲ سینما و ۳۱۱ سالن و ۹۵۷۰۴ صندلی مالکیت در سالن های کشور را در اختیار دارند.

در پایان باید گفت ۳۲ درصد از مکان های نمایش فیلم در کشور دارای مالکیت خصوصی و ۶۸ درصد دارای مالکیت دولتی یا شبه دولتی می باشند که افزایش حدود ۲ درصدی در مالکیت مکان های نمایش فیلم نسبت به سال ۱۳۹۶ برای بخش خصوصی بوجود آمده است.

مقدمه

یکی از شاخص های توسعه فرهنگی از دید یونسکو تعداد تماشاگران سینما در طول سال است که پیش شرط آن وجود زیرساخت های مورد نیاز و در درجه اول، سالن های سینما می باشد؛ هر چند تقریباً می توان اذعان داشت که هیچ کس نمی تواند پاسخ صریحی به این سؤال بدهد که آیا وجود و تعدد سالن های سینما منجر به رونق و استقبال از سینما می شود و یا استقبال تماشاگران رونق ساخت و ساز سالن های سینما را در پی دارد. سینماها و سالن های نمایش از سه منظر واجد اهمیت هستند. اول آنکه آن ها در آخرین مرحله فرایند تولید و توزیع قرار داشته و ماحصل تمامی تلاش های صورت گرفته را در معرض نمایش قرار می دهند. بدیهی است که گستره پخش آثار، نحوه ارائه آثار و توفیق در جذب مخاطب تا میزان زیادی به وضعیت سینماها و سالن های نمایش و پراکندگی آن ها بستگی دارد. دوم آنکه سالن های سینما به منزله نقطه فروش فیلم های سینمایی، در ابتدای چرخه درآمدی برای تولیدات سینمایی در کشور می باشند که می بایست چرخ اقتصاد فرهنگ را به حرکت در آورند. و سومین منظر اینکه با توجه به پیشرفت تکنولوژیک و وجود ابزارهای متنوع دیدن فیلم مانند تلویزیون، تبلت و حتی گوشی تلفن همراه که سهولت و دسترسی بی سابقه ای را سبب شده است، تنها وجه تمایز سینما را می توان فضا و امکانات خاص سالن سینما دانست که افراد را ترغیب می کند بجای فیلم دیدن به طرق دیگر، تماشای فیلم در سینما را ترجیح دهند.

از آنجا که بررسی وضعیت و سیاستگذاری در جهت بهبود شرایط سالن های سینما در کشور مستلزم وجود آمار و اطلاعات مورد نیاز است، می بایست توجه ویژه ای را بدین امر مبذول داشت. اطلاعات و آماری که در این خصوص مورد بررسی، تحلیل، تصمیم گیری و تصمیم سازی و ارجاع قرار می گیرند، می بایست دارای دقت کافی بوده تا بستری برای درک بهتر از آینده سینمای ایران مبتنی بر واقعیت ها را بوجود آورند. به عبارت دیگر در آغاز و قبل از هر تصمیمی در خصوص وضعیت نمایش فیلم در کشور، باید این اطمینان حاصل گردد که هر سینما و سالن نمایش در کشور شناسنامه خاص خود را دارا بوده و از شرح وضعیت روشن، معتبر و به روز برخوردار باشد. در این

بررسی تلاش گردیده تا اصلی ترین عناصر اطلاعاتی از سالن های نمایش کشور در سال ۱۳۹۷ گردآوری و ارائه گردد.

مهمترین مشکل در مسیر تهیه گزارشاتی از این دست را باید وجود اختلافات شدید آماری از سوی مراکزی که به نحوی با این حوزه در ارتباط هستند، دانست. در گام نخست برای جمع آوری اطلاعات مبتنی بر آمار جمع آوری شده در سال ۱۳۹۷، به داده های موسسه سینما شهر، معاونت نظارت و ارزشیابی و ادارات کل ارشاد استان های کشور رجوع گردید و اطلاعات قبلی به روز و اطلاعات جدید به داده های قبلی اضافه گردید. در اینجا ذکر چند نکته ضروری به نظر می رسد:

۱. کلیه محل های نمایش فیلم در کشور تحت ۵ عنوان کلی به فعالیت می پردازند: سینما، سالن، سالن مستقل، پردیس^۱، مجتمع فرهنگی و فرهنگسرا. ذیلاً تعاریف مد نظر از هر یک، ذکر می گردد:

- **سالن:** مکانی دارای پرده نمایش فیلم برای نمایش دادن آثار سینمایی به گروهی از افراد است. این مکان دارای مجوز از سوی سازمان سینمایی بوده و شرایط فنی لازم (صوتی و تصویری) برای نمایش را دارا می باشد.
- **سالن مستقل:** سالنی است که کاربری نمایش آثار سینمایی، بخشی از فعالیت های آن به شمار می رود.
- **سینما:** مکانی که دارای یک تا چند سالن نمایش است.
- **پردیس:** مکان نمایش فیلم که حداقل دارای ۳ سالن نمایش است. معمولاً (و نه لزوماً) این مجموعه ها در کنار مجموعه های فرهنگی، تفریحی و تجاری قرار می گیرند.
- **سینمای مجتمع فرهنگی:** سالن های مستقل که تحت مدیریت ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار دارند.
- **سینمای فرهنگسرا:** سالن های مستقل که تحت مدیریت شهرداری ها قرار دارند.

^۱ در این گزارش آمار پردیس های سینمایی تحت عنوان سینما اعلام گردیده است.

- **سینمای سیار:** روش نمایش از طریق پروژکتورهای قابل حمل و جابجایی است. این حوزه به انجمن سینمای جوانان ایران سپرده شده است.
۲. اطلاعات و آمار ارائه شده مربوط به مکان های فعال در نمایش فیلم می باشد.
 ۳. اطلاعات ارائه شده در طول زمان دستخوش تغییر می گردند. لذا بازنگری و به روزرسانی آن لازمه قابلیت اتکا در طول زمان خواهد بود. بدین منظور لازم است کلیه تغییرات در این اطلاعات در اولین فرصت از سوی مراکز و مراجع مربوطه به معاونت توسعه فناوری و مطالعات سینمایی به عنوان مرجع رسمی تولید و انتشار اطلاعات و آمار سینمایی کشور اطلاع رسانی گردد. علاوه بر این می توان در طول زمان بخش هایی به اطلاعات حاضر اضافه نمود تا جزئیات بیشتری تحت پوشش قرار گیرند.
 ۴. مفاهیمی مانند فعال یا غیرفعال بودن محل های نمایش فیلم برای بخش های مختلف دارای تعاریف متفاوتی بوده و این گزارش، تعریف عمومی مرکز نمایش فیلم را مبنا قرار داده است. در صورتی که نیاز به تدقیق بیشتر در آینده وجود داشته باشد، با ارائه تعاریف مشخص از مراکز نمایش فیلم مانند پردیس ها، سینماها، تعداد سانس ها و ... ، لاجرم جابجایی هایی در آمار ارائه شده پدید خواهد آمد.
 ۵. مبنای آماری جمعیت استانی ، آخرین اطلاعات ارائه شده در سایت مرکز آمار ایران و سرشماری سال ۱۳۹۵ می باشد.
 ۶. آمار سینماهای سیار به جهت عدم یکپارچگی از جمع کل آماری خارج گردیده و بصورت جداگانه و بر اساس اعلام ادارات کل استانی ارائه گردیده است.

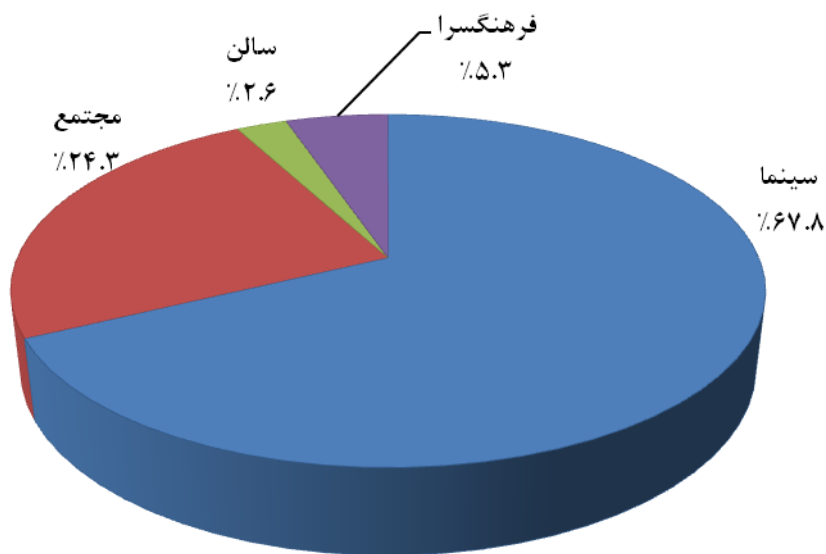
۱) آمار کل مکان های نمایش در کشور

الف. آمار مکان های نمایش در یک نگاه

اطلاعات آماری در خصوص مکان های نمایش، سیاستگذاران را قادر به بررسی عملکرد گذشته و تصمیم گیری صحیح تر در خصوص آینده فعالیت سالن های سینما می نماید. بر این اساس به گردآوری آمار مکان های نمایش در کشور مبادرت گردید. طبق بررسی های انجام شده، مجموع مکان هایی که بر اساس تعاریف موجود و دارای اختلاف بین سازمان سینمایی و معاونت ارزشیابی و نظارت و موسسه سینما شهر تا پایان سال ۱۳۹۷ در کشور به فعالیت نمایش فیلم اشتغال داشته اند، ۳۳۹ باب بوده و این تعداد، شامل ۲۲۱ سینما، ۸۴ مجتمع فرهنگی، ۱۰ سالن، ۱۵ فرهنگسرا و ۹ سینمای سیار بوده است. $۱۰۰ * ۲۳۱$

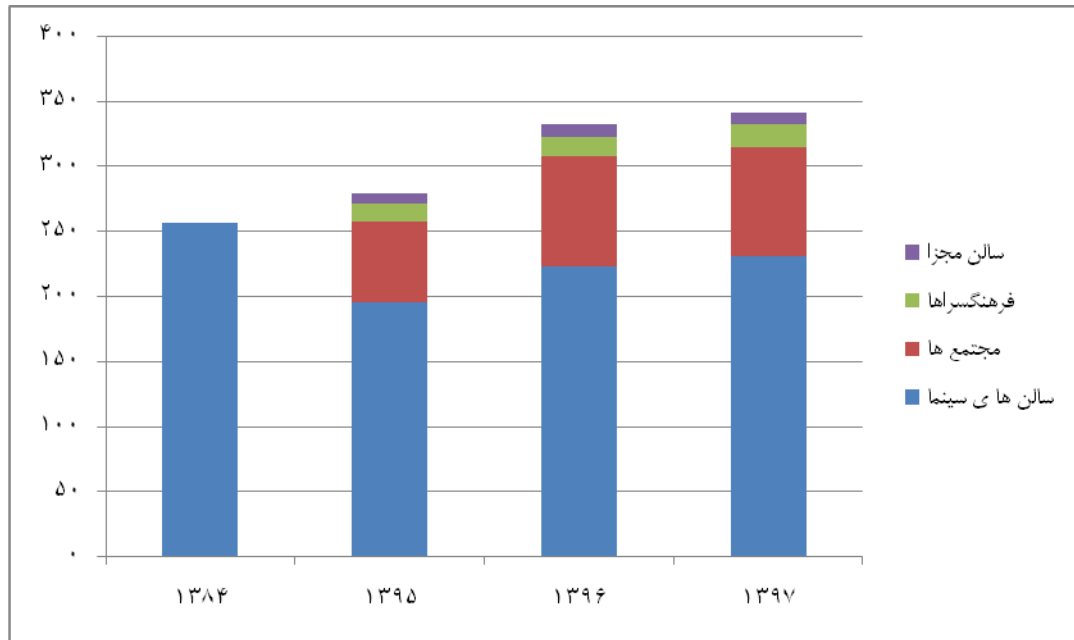
سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۶		مکان نمایش
درصد	باب	درصد	باب	
۶۸	۲۳۱	۶۵۳	۲۲۱	تعداد سینما
۲۴۴	۸۳	۲۴۶	۸۴	تعداد مجتمع
۲,۶	۹	۳	۱۰	تعداد سالن
۵,۲۷	۱۸	۴۴	۱۵	تعداد فرهنگسرا
۱۰۰	۳۴۱	۱۰۰	۳۳۰	مجموع
-	۵۹۶	-	۵۳۸	تعداد کل پرده
-	۱۵۷۷۰۷	-	۱۵۳۸۸۰	تعداد صندلی

جدول ۱ - تعداد و درصد مکان های مختلف نمایش فیلم (۱۳۹۷ و ۱۳۹۶)

نمودار ۱- درصد مکان های مختلف نمایش فیلم (۱۳۹۷)

به دلیل نبود اطلاعات دقیق تا سال ۸۴، تعداد سالن های سینما برابر با ۲۵۶ سالن فرض می شود، با توجه به افزایش تعداد کل سالن های نمایش در سال ۹۶ تا ۵۳۸ سالن، شاهد افزایشی برابر با ۲۱۰ درصد و در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ افزایش ۱۰ درصدی و نسبت به سال ۸۴ افزایش ۲۳۲ درصدی را شاهد می باشیم.

نمودار ۲ - مقایسه اماکن نمایش فیلم در سال ۸۴، ۹۵، ۹۶ و ۹۷

ب. آمار مکان های نمایش به تفکیک استان

در این بخش آمار اماکن نمایش به تفکیک استان ذکر می گردد. مقایسه آمارها می تواند وضعیت هر استان را از

منظر امکانات نمایش فیلم به خوبی روشن سازد.

سیستان و بلوچستان	سمنان	زنجان	خوزستان	خراسان شمالی	خراسان رضوی	خراسان جنوبی	چهارمحال و بختیاری	تهران	بوشهر	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	ایلام	البرز	اصفهان	اردبیل	
۴	۸	۲	۱۸	۵	۱۵	۷	۴	۷۷	۶	۹	۱۸	۱	۱۰	۲۵	۵	تعداد کل سینما، مجتمع و سالن
۰	۵	۲	۱۴	۱	۱۱	۵	۳	۶۳	۲	۵	۷	۰	۶	۱۵	۴	تعداد سینما و پردیس
۴	۳	۰	۴	۴	۳	۲	۱	۰	۱	۴	۱۱	۱	۲	۹	۱	تعداد مجتمع
۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد سالن
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳	۰	۰	۰	۰	۲	۱	۰	تعداد فرهنگسرا
۲	۰	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۰	تعداد سینماسیار
۴	۱۰	۲	۲۱	۵	۵۳	۷	۴	۲۰۷	۸	۹	۲۳	۱	۱۷	۵۲	۵	تعداد کل سالن
۱۱۹۰	۲۹۰۴	۴۸۱	۷۹۱۰	۱۹۶۱	۹۶۴۶	۱۹۴۶	۱۶۸۵	۴۸۴۱۰	۲۷۴۰	۳۹۹۲	۷۹۶۹	۲۱۰	۳۸۸۱	۱۲۲۰۹	۲۲۲۳	تعداد صندلی

جدول ۲- مکان های نمایش فیلم به تفکیک استان

کل کشور	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	گلستان	کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه	جنوب کرمان	کرمان	کردستان	قم	قزوین	فارس	
۳۴۱	۱۱	۹	۶	۷	۱۲	۶	۱۰	۷	۵	۵	۵	۱۱	۶	۶	۳	۲۱	تعداد کل سینما، مجتمع و سالن
۲۳۱	۶	۵	۴	۵	۱۰	۵	۹	۵	۴	۳	۳	۸	۲	۶	۲	۱۳	تعداد سینما
۸۳	۵	۴	۰	۲	۲	۱	۱	۲	۰	۲	۲	۲	۴	۰	۱	۶	تعداد مجتمع
۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۲	تعداد سالن
۱۸	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد فرهنگسرا
۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد سینماسیار
۵۹۶	۱۸	۱۲	۶	۹	۱۴	۸	۱۱	۱۰	۵	۷	۷	۱۳	۸	۱۰	۵	۳۰	تعداد کل سالن
۱۵۷۷۰۷	۳۹۴۴	۳۲۸۵	۱۵۳۲	۲۸۹۵	۴۸۶۴	۲۶۳۶	۵۱۳۸	۲۷۷۹	۱۸۸۵	۱۳۹۵	۷۲۶	۳۹۲۰	۱۹۸۸	۱۸۵۰	۸۲۲	۸۵۳۴	تعداد صندلی

ادامه جدول ۲- مکان های نمایش فیلم به تفکیک استان

همانطور که مشاهده می گردد در کل استان ایلام، تنها یک سالن نمایش وجود دارد که متعلق به یک مجتمع است. در کل استان زنجان نیز دو سالن سینما وجود دارد. استان های سیستان و بلوچستان و چهار محال بختیاری هر کدام ۴ سالن و قزوین، اردبیل، خراسان شمالی و کهگیلویه و بویراحمد دارای ۵ سالن نمایش در کل استان می باشند. اما از سوی دیگر این رقم برای استان تهران برابر با ۲۰۷ سالن نمایش است. پس از تهران با اختلاف چشمگیر، استان خراسان رضوی با ۵۳ و اصفهان با ۵۲ سالن نمایش در جایگاه های بعدی قرار دارند. علاوه بر این، از نظر تعداد سینما هم می توان این اختلاف فاحش را مشاهده نمود؛ به طوری که استان تهران دارای ۷۷ مکان نمایش است و در مرتبه بعد، اصفهان و فارس و با ۲۵ و ۲۱ مکان نمایش در رتبه های بعدی قرار دارند. ارقام مذکور و فواصل آنها نشان دهنده نابرابری در توزیع امکانات نمایش فیلم در سطح کشور می باشد. البته طبیعتاً با توجه به تمرکز جمعیت در تهران، وجود امکانات بیشتر دور از ذهن نیست اما اولاً وجود حدی از تعادل در این خصوص ضروریست و ثانیاً تمرکز امکانات خود منجر به تمرکز جمعیت می گردد و این دور باطل ادامه می یابد. این امر نه تنها در خصوص امکانات نمایش فیلم، بلکه در خصوص تمامی وجوه امکانات ملی صادق است که تمرکز آن در تهران طی دهه های اخیر، منجر به مهاجرت های گسترده از روستاها و شهرها به سمت پایتخت شده است.

در حال حاضر میانگین تعداد سالن های نمایش در ۳۱ استان کشور کمی بیش از عدد ۱۹ می باشد که نسبت به سال ۱۳۹۶ دارای رشدی ۱۰ درصدی بوده است. اگرچه تنها ۶ استان برابر یا بالاتر از این میانگین هستند. استان تهران با ۲۰۷ سالن نمایش در کشور رکورددار است.

نمودار ۳- پراکندگی سالن های نمایش در استان های مختلف کشور

۲) تعداد سالن های مکان های نمایش

از مجموع ۳۴۱ مکان نمایش، تعداد ۹۹ باب چند سالنه (افزایش ۸۰ درصدی نسبت به ۱۳۹۵) و تعداد ۲۴۲ باب تک سالنه هستند (افزایش ۸۴ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۵). در خصوص مکان های تک سالنه، ۱۳۳ باب سینما بوده و باقی مجتمع، فرهنگسرا و سالن مجزا و سینمای سیار می باشند. جدول ذیل وضعیت مکان های نمایش را از این منظر نشان می دهد.

سینمای سیار	سالن های مجزا	فرهنگسراها	مجتمع ها	سینمای تک سالنه	مکان نمایش تک سالنه	مکان نمایش چند سالنه	کل مکان های نمایش	
۹	۸	۱۸	۸۳	۱۳۳	۲۴۲	۹۹	۳۴۱	تعداد کل
-	۲	۵	۲۴	۳۹	۷۰	۲۹		درصد به کل
-	۳	۷	۳۴	۵۴				درصد به تک سالنها

جدول ۳- تعداد سالن های مکان های نمایش و نسبت آن ها

۳) پراکندگی مکان های نمایش در استان ها

با توجه به آمار موجود، کلیه استان های کشور دارای سالن نمایش هستند. در سطح شهرستان، از مجموع ۴۳۲ شهرستان، ۱۸۶ مورد دارای سالن نمایش می باشند که برابر با ۴۳ درصد کل است. همچنین در سطح شهرها، ۱۹۶ شهر از مجموع ۱۲۲۱ شهر دارای سالن نمایش هستند. بنابراین تعداد ۱۰۲۵ شهر در کشور وجود دارند که فاقد سالن نمایش می باشند.

شهرها	شهرستان ها	تعداد استان ها	
۱۲۲۱	۴۳۲	۳۲	مجموع
۱۹۶	۱۸۶	۳۱	مناطق برخوردار
۱۶	۴۳	۱۰۰	درصد برخورداری

جدول ۴- تعداد استان ها، شهرستان ها و شهرهای برخوردار از سالن نمایش

جدول فوق بدین معناست که به میزانی که در تقسیمات کشوری به مناطق کوچکتر می رسیم، محدودیت در تعداد سالن های نمایش افزایش یافته و مردم بیشتری از دسترسی به این امکانات محروم هستند. همچنین با افزایش تعداد شهرها در تقسیمات کشوری میزان افزایش های صورت گرفته در آمارهای سینماها، به چشم نمی آید و در آمار بروز پیدا نمی کند.

در سطح خردتر، در استان ایلام، تنها ده درصد از شهرستان ها دارای سالن نمایش هستند. در تهران با وجود تجمع امکانات، فقط ۶۲/۵ درصد از شهرستان ها دارای سالن نمایش هستند. این شاخص برای کشور عدد ۴۳ درصد بطور میانگین می باشد که ۱۴ استان کشور در زیر این میانگین قرار دارند یا به عبارتی ۵۰ درصد استان های کشور زیر میانگین کشوری قرار دارند. جالب توجه است که قم به لطف داشتن تنها یک شهرستان، رتبه نخست را از این

منظر دارد. در مجموع از تعداد ۴۳۲ شهرستان در کشور، حدود ۴۳ درصد آنها از امکان سالن نمایش برخوردار بوده و تعداد ۲۴۶ شهرستان فاقد آن هستند که آمار مطلوبی به حساب نمی آید.

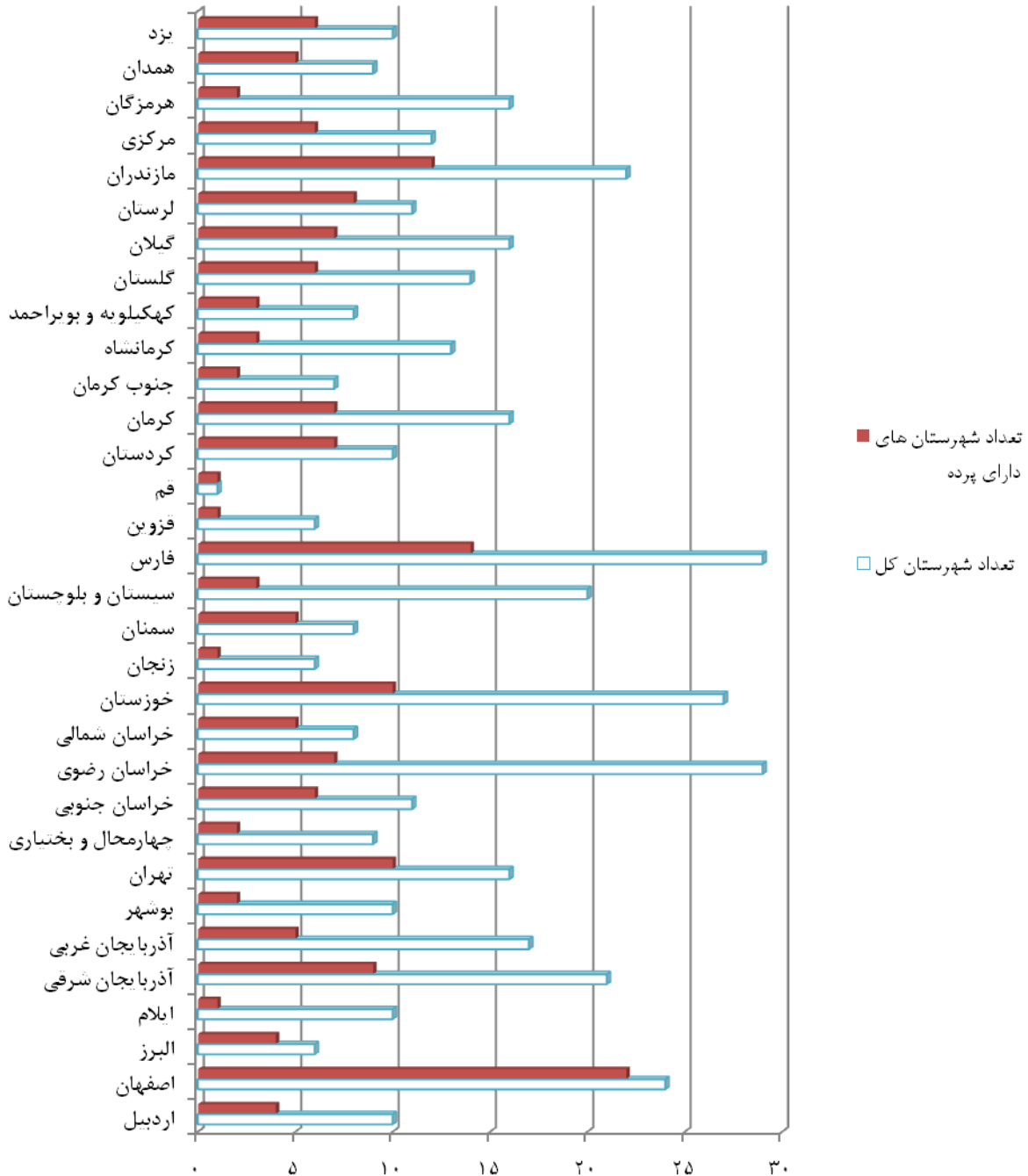
سیستان و بلوچستان	سمنان	زنجان	خوزستان	خراسان شمالی	خراسان رضوی	خراسان جنوبی	چهارمحال و بختیاری	تهران	بوشهر	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	ایلام	البرز	اصفهان	اردبیل	
۲۰	۸	۶	۲۷	۸	۲۹	۱۱	۹	۱۶	۱۰	۱۷	۲۱	۱۰	۶	۲۴	۱۰	تعداد شهرستان کل
۳	۵	۱	۱۰	۵	۷	۶	۲	۱۰	۲	۵	۹	۱	۴	۲۲	۴	تعداد شهرستان های دارای سالن
۱۷	۳	۵	۱۷	۲	۲۲	۵	۷	۶	۸	۱۲	۱۲	۹	۲	۲	۶	تعداد شهرستان های بدون سالن
۱۵,۰۰	۶۲,۵۰	۱۶,۶۷	۳۷,۰۴	۶۲,۵۰	۲۴,۱۴	۵۴,۵۵	۲۲,۲۲	۶۲,۵۰	۲۰,۰۰	۲۹,۴۱	۴۲,۸۶	۱۰,۰۰	۶۶,۶۷	۹۱۰,۶۷	۴۰,۰۰	نسبت شهرستانهای دارای سالن به کل درصد

جدول ۵- پراکندگی سالن های نمایش در شهرستان های استان های کشور

کل کشور	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	گلستان	کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه	جنوب کرمان	کرمان	کردستان	قم	قزوین	فارس	
۴۳۰	۱۰	۹	۱۶	۱۲	۲۲	۱۱	۱۶	۱۴	۸	۱۳	۷	۱۶	۱۰	۱	۶	۲۹	تعداد شهرستان کل
۱۹۱	۶	۵	۲	۶	۱۲	۸	۷	۶	۳	۳	۲	۷	۷	۱	۱	۱۴	تعداد شهرستان های دارای سالن
۲۳۹	۴	۴	۱۴	۶	۱۰	۳	۹	۸	۵	۱۰	۵	۹	۳	۰	۵	۱۵	تعداد شهرستان های بدون سالن
۴۴,۴۲	۶۰,۰۰	۵۵,۵۶	۱۲,۵۰	۵۰,۰۰	۵۴,۵۵	۷۲,۷۳	۴۳,۷۵	۴۲,۸۶	۳۷,۵۰	۲۳,۰۸	۲۸,۵۷	۴۳,۷۵	۷۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۶,۶۷	۴۸,۲۸	نسبت شهرستانهای دارای سالن به کل درصد

ادامه جدول ۵- پراکندگی سالن های نمایش در شهرستان های استان های کشور

نمودار ذیل به خوبی می تواند وضعیت شهرستان های استان های مختلف کشور را از منظر تعداد سالن های نمایش در حالت مقایسه ای نشان دهد.

نمودار ۴- پراکندگی سالن های نمایش در شهرستان های استان های کشور در سال ۱۳۹۲

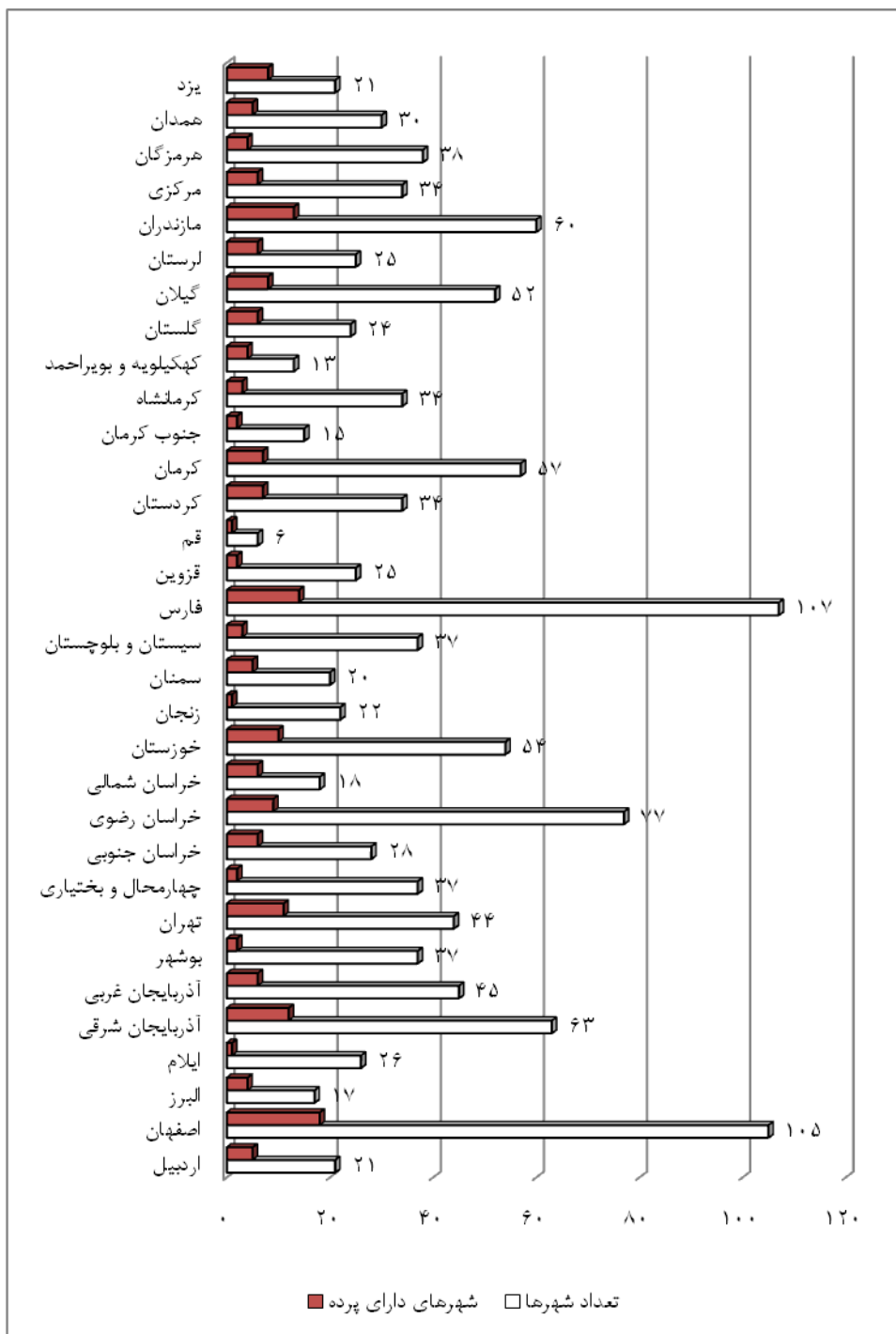
نگاهی به پراکندگی سالن های نمایش در شهرهای کشور می تواند وخامت شرایط دسترسی به این امکانات را با وضوح بیشتری به نمایش گذارد. از مجموع ۳۱ استان، در ۷ استان شاهد آن هستیم که کمتر از ۱۰ درصد شهرها دارای سالن نمایش می باشند. شهرهای واقع در استان های ایلام و قزوین بیشترین اختلاف نسبتی را بین شهرهای استان و شهرهای دارای سالن به ثبت رسانده اند. استان های اصفهان و فارس که از بزرگترین و مورد توجه ترین استان های کشور و دارای بیشترین تعداد شهر می باشند، از جهت تعداد سالن ها و سالن های نمایش مشکلات فراوانی از منظر این شاخص دارند که خود نشان از توسعه ناهمگن در این استان ها دارد. در استان اصفهان از تعداد ۱۰۵ شهر، ۱۸ شهر و در استان فارس از تعداد ۱۰۲ شهر، ۹۱ شهر فاقد سالن نمایش می باشند. در استان خراسان رضوی، تنها ۹ شهر از ۷۷ شهر، دارای سالن نمایش می باشند. در استان تهران از مجموع ۴۴ شهر، ۱۱ شهر دارای امکانات مذکور هستند. در مجموع نسبت شهرهای دارای سالن نمایش به شهرهای فاقد آن ۱۸ درصد می باشد که شرایط مطلوبی را پیش رو نمی گذارد. بهترین وضعیت از این منظر را استان یزد با ۸ شهر دارای سالن به ۲۱ شهر استان دارد.

سیستان و بلوچستان	سمنان	زنجان	خوزستان	خراسان شمالی	خراسان رضوی	خراسان جنوبی	چهارمحال و بختیاری	تهران	بوشهر	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	ایلام	البرز	اصفهان	اردبیل	
۳۷	۲۰	۲۲	۵۴	۱۸	۷۷	۲۸	۳۷	۴۴	۳۷	۴۵	۶۳	۲۶	۱۷	۱۰۵	۲۱	تعداد شهرها
۳	۵	۱	۱۰	۶	۹	۶	۲	۱۱	۲	۶	۱۲	۱	۴	۱۸	۵	شهرهای دارای سالن
۳۴	۱۵	۲۱	۴۴	۱۲	۶۸	۲۲	۳۵	۳۳	۳۵	۳۹	۵۱	۲۵	۱۳	۸۷	۱۶	شهرهای بدون سالن
۸,۱۱	۲۵,۰۰	۴,۵۵	۱۸,۵۲	۳۳,۳۳	۱۱,۶۹	۱۹,۳۵	۵,۴۱	۲۵,۰۰	۵,۴۱	۱۳,۲۳	۱۹,۵	۳,۸۵	۲۳,۵۳	۱۷,۱۴	۲۳,۸۱	نسبت شهرهای دارای سالن به کل درصد

جدول ۶- پراکندگی سالن های نمایش در شهرهای استان های کشور

کل کشور	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	گلستان	کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه	جنوب کرمان	کرمان	کردستان	قم	قزوین	فارس	
۱۲۲۱	۲۱	۳۰	۳۸	۳۴	۶۰	۲۵	۵۲	۲۴	۱۳	۳۴	۱۵	۵۷	۳۴	۶	۲۵	۱۰۷	تعداد شهرها
۱۹۳	۸	۵	۴	۶	۱۳	۶	۸	۶	۴	۳	۲	۷	۷	۱	۲	۱۴	شهرهای دارای سالن
۱۰۲۸	۱۳	۲۵	۳۴	۲۸	۴۷	۱۹	۴۴	۱۸	۹	۳۱	۱۳	۵۰	۲۷	۵	۲۳	۹۳	شهرهای بدون سالن
۱۵,۸۱	۳۸,۱۰	۱۶,۶۷	۱۰,۵۳	۱۷,۶۵	۲۱,۶۷	۲۴,۰۰	۱۵,۳۸	۲۵,۰۰	۳۰,۷۷	۸,۸۲	۱۳,۳۳	۱۲,۲۸	۲۰,۵۹	۱۶,۶۷	۸,۰۰	۱۳,۸	نسبت شهرهای دارای سالن به کل درصد

ادامه جدول ۶- پراکندگی سالن های نمایش در شهرهای استان های کشور

نمودار ۵- پراکندگی سالن های نمایش در شهرهای استان های کشور تا ۱۳۹۷

۴) سینما و جمعیت

بر اساس اطلاعات و آمار جمعیتی مربوط به سرشماری سال ۱۳۹۵، با در نظر گرفتن حدود ۸۰ میلیون نفر، نسبت جمعیت به سینما عددی در حدود ۲۳۴۳۸۸ نفر می باشد که بدین معناست که برای تعداد جمعیت مذکور، یک سینما در کشور وجود دارد. این نسبت در خصوص سالن های نمایش برابر با ۱۳۴۱۰۴ نفر است. با مقایسه این نسبت ها با آمار اعلامی سال ۱۳۸۴ در گزارش صنعت سینمای ایران (گزارش صنعت سینمای ایران، ۱۳۹۵: ۷۷) به نظر می رسد که پیشرفت در این زمینه مناسب نیست که با توجه به افزایش جمعیت و عدم تغییر قابل توجه در تعداد سینماها و سالن های نمایش این نتیجه گریزناپذیر است. در صورتی که تغییر نسبت جمعیت و سینما مورد ملاحظه قرار گیرد، می توان گفت طی دوره ده ساله از ۸۴ تا ۹۵، میزان کاهش نسبت جمعیت به سالن سینما برای هر سال به طور میانگین ۷ درصد بوده است که رشد مناسبی را با توجه به شاخصه های این صنعت نشان نمی دهد. اگر در مقام مقایسه برآییم، بر اساس اطلاعات گزارش صنعت سینمای ایران (صنعت سینمای ایران، ۱۳۹۴: ۳۱) در امریکا به ازای هر یک صد هزار نفر در سال ۲۰۱۱، تعداد ۱۴ سالن سینما وجود داشته است که به معنای وجود یک سینما برای هر ۷۱۰۰ نفر است. اگرچه مقیاس صنعت سینمای ایران و امریکا کاملاً متفاوت است، اما فاصله معنادار موجود بسیار قابل توجه است.

جدول ذیل نسبت جمعیت به سینما و جمعیت به سالن نمایش را به تفکیک هر استان نشان می دهد. از نظر نسبت جمعیت به سینما می توان گفت بدترین شرایط به استان سیستان و بلوچستان تعلق دارد. در این استان به ازای هر ۶۹۳۷۵۴ نفر یک سینما وجود دارد که آمار مناسبی نیست است. در سال ۱۳۹۶ این رکورد مربوط به استان زنجان بود که با اضافه شدن یک سینما در این استان، استان ایلام در این رتبه قرار گرفت. پس از آن استان های زنجان با ۵۲۸۷۳۱ نفر و قزوین با ۴۲۴۵۸۷ نفر برای یک سینما در شرایط نامطلوبی از جهت نسبت مذکور قرار دارند. در شاخص نسبت جمعیت به سالن های نمایش نیز تفاوت چندانی مشاهده نمی شود. به عبارت دیگر ایلام در بدترین شرایط قرار دارد. پس از آن زنجان، آذربایجان غربی و هرمزگان به ترتیب شرایط نامطلوب تری را تجربه می کنند.

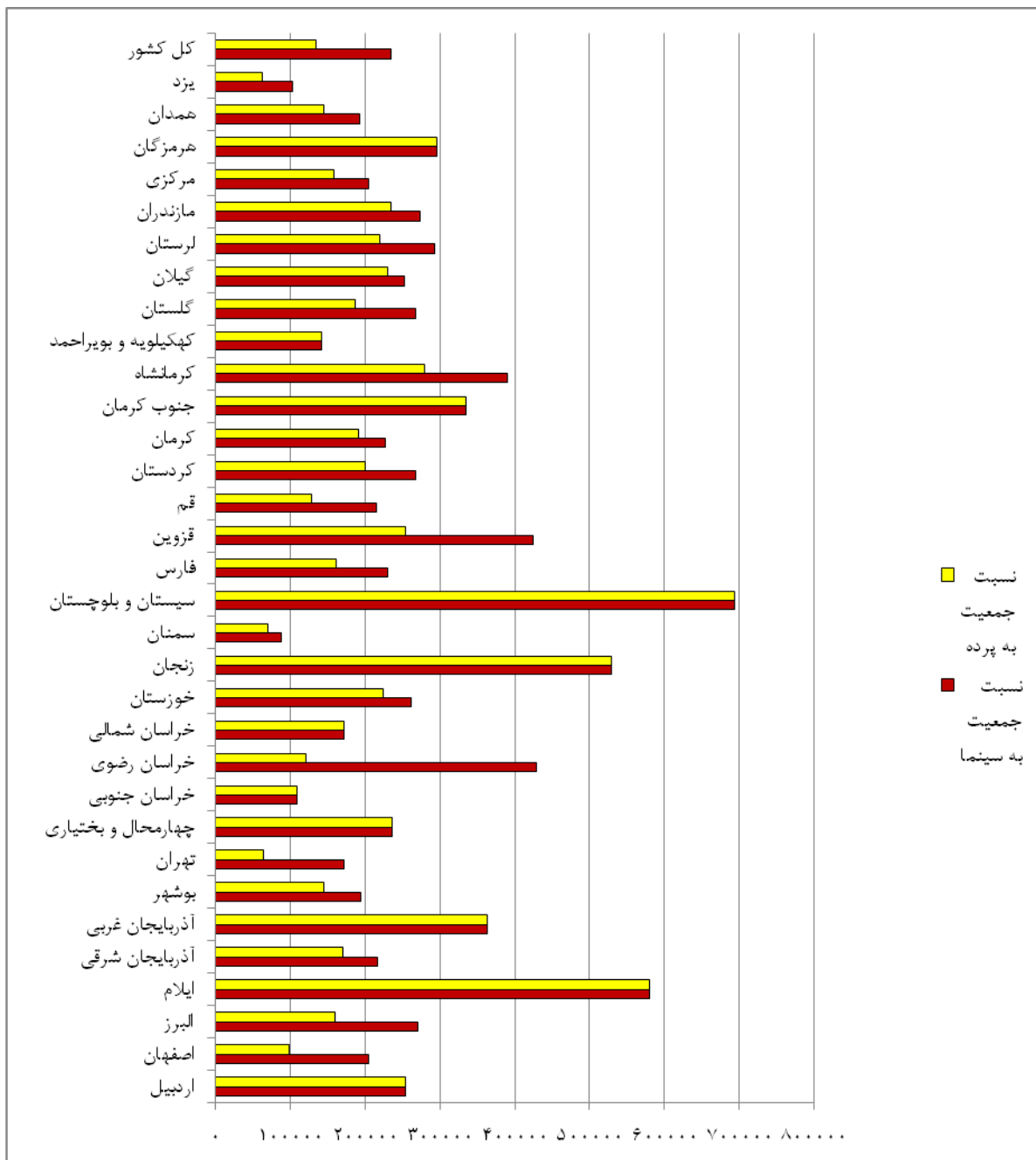
سیستان و بلوچستان	سمنان	زنجان	خوزستان	خراسان شمالی	خراسان رضوی	خراسان جنوبی	چهارمحال و بختیاری	تهران	بوشهر	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	ایلام	البرز	اصفهان	اردبیل	جمعیت استان
۲۷۷۵۰۱۴	۷۰۲۳۶۰	۱۰۵۷۴۶۱	۴۷۱۰۵۰۹	۸۶۳۰۹۲	۶۴۳۴۵۰۱	۷۶۸۸۹۸	۹۴۷۷۶۳	۱۳۲۶۷۶۳۷	۱۱۶۳۴۰۰	۳۲۶۵۲۱۹	۳۹۰۹۶۵۲	۵۸۰۱۵۸	۲۷۱۲۴۰۰	۵۱۲۰۸۵۰	۱۲۷۰۴۲۰	جمعیت استان
۶۹۳۷۵۴	۸۷۷۹۵	۵۲۸۷۳۱	۲۶۱۶۹۵	۱۷۲۶۱۸	۴۲۸۹۶۷	۱۰۹۸۴۳	۲۳۶۹۴۱	۱۷۲۳۰۷	۱۹۳۹۰۰	۳۶۲۸۰۲	۲۱۷۲۰۳	۵۸۰۱۵۸	۲۷۱۲۴۰۰	۲۰۴۸۳۴	۲۵۴۰۸۴	نسبت جمعیت به سینما
۶۹۳۷۵۴	۷۰۲۳۶	۵۲۸۷۳۱	۲۲۴۳۱۰	۱۷۲۶۱۸	۱۲۱۴۰۶	۱۰۹۸۴۳	۲۳۶۹۴۱	۶۴۰۹۵	۱۴۵۴۲۵	۳۶۲۸۰۲	۱۶۹۹۸۵	۵۸۰۱۵۸	۱۵۹۵۵۳	۹۸۴۷۸	۲۵۴۰۸۴	نسبت جمعیت به سالن

جدول ۷- نسبت سینما و سالن نمایش با جمعیت هر استان

کل کشور	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	گلستان	کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه	جنوب کرمان	کرمان	کردستان	قم	قزوین	فارس	جمعیت استان
۷۹۹۲۶۲۷۰	۱۱۳۸۵۳۳	۱۷۳۸۲۳۴	۱۷۷۶۴۱۵	۱۴۲۹۴۷۵	۳۲۸۳۵۸۲	۱۷۶۰۶۴۹	۲۵۳۰۶۹۶	۱۸۶۸۸۱۹	۷۱۳۰۵۲	۱۹۵۲۴۳۴	۶۶۹۳۳۶	۲۴۹۵۳۸۲	۱۶۰۳۰۱۱	۱۲۹۲۲۸۳	۱۲۷۳۷۶۱	۴۸۵۱۲۷۴	جمعیت استان
۲۳۴۳۸۸	۱۰۳۵۰۳	۱۹۳۱۳۷	۲۹۶۰۶۹	۲۰۴۲۱۱	۲۷۳۶۳۲	۲۹۳۴۴۲	۲۵۳۰۷۰	۲۶۶۹۷۴	۱۴۲۶۱۰	۳۹۰۴۸۷	۳۳۴۶۶۸	۲۲۶۸۵۹	۲۶۷۱۶۹	۲۱۵۳۸۱	۴۲۴۵۸۷	۲۳۱۰۱۳	نسبت جمعیت به سینما
۱۳۴۱۰۴	۶۳۲۵۲	۱۴۴۸۵۳	۲۹۶۰۶۹	۱۵۸۸۳۱	۲۳۴۵۵۲	۲۲۰۰۸۱	۲۳۰۰۶۳	۱۸۶۸۸۲	۱۴۲۶۱۰	۲۷۸۹۱۹	۳۳۴۶۶۸	۱۹۱۹۵۲	۲۰۰۳۷۶	۱۲۹۲۲۸	۲۵۴۷۵۲	۱۶۱۷۰۹	نسبت جمعیت به سالن

ادامه جدول ۷- نسبت سینما و سالن نمایش با جمعیت هر استان

نمودار ذیل جمعیت به نسبت سالن و نیز نسبت جمعیت به سینما را نشان می دهد. بر اساس نمودار ذیل می توان گفت حدود نیمی از استان های کشور از میانگین کشوری عقب تر هستند. (جمعیت بیشتر به ازای یک سینما یا سالن به معنای شرایط بدتر است)

نمودار ۶- مقایسه نسبت سالن نمایش و سینما با جمعیت هر استان

۵) وضعیت گنجایش و صندلی های سینما

بر اساس آمار موجود تا سال ۱۳۹۷، برای ۵۹۶ سالن نمایش تعداد ۱۵۷۷۰۷ عدد صندلی وجود دارد. نسبت جمعیت به تعداد صندلی برابر با ۵۰۷ می باشد که به معنای وجود یک صندلی برای این تعداد جمعیت است. باید گفت از مجموع ۳۱ استان کشور، ۱۱ استان با سرانه ای بالاتر از این مواجه اند؛ بدین معنا که در این استان‌ها به ازای تعداد بیشتری از جمعیت، یک صندلی وجود دارد. که این آمار نسبت به سال ۱۳۹۶ به جهت نسبت جمعیت به تعداد صندلی افزایش و بهبود ۳ درصدی داشته است.

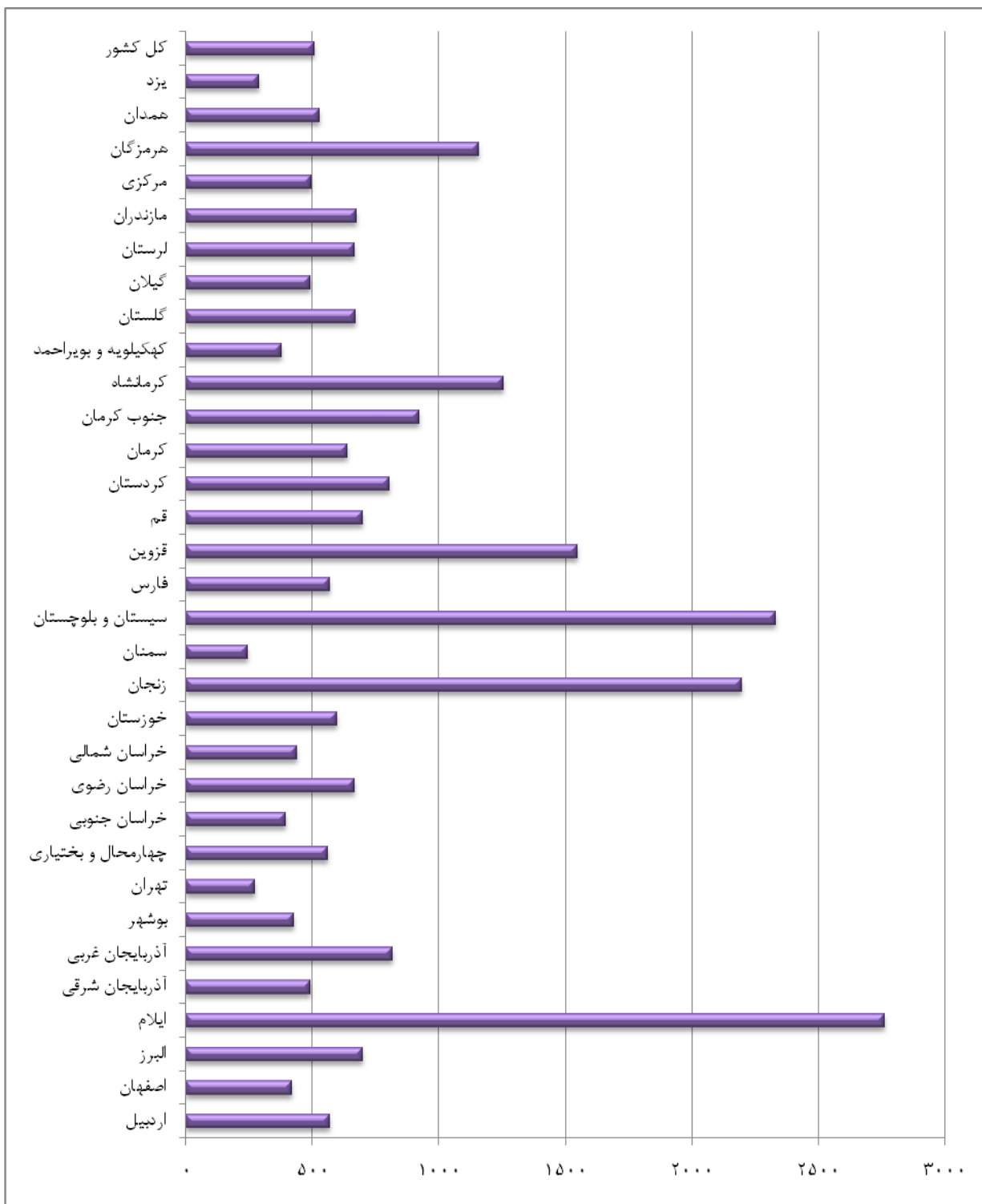
نکات قابل توجه در خصوص نسبت جمعیت به تعداد صندلی استان‌ها آن است که اولاً "بدترین وضعیت را استان ایلام با آمار یک صندلی برای ۲۷۶۳ نفر دارد (این آمار سال گذشته در اختیار استان هرمزگان با عدد ۲۹۶۶ بوده که به واسطه تغییر تعداد صندلی و سالن کاهش یافته است). مطلوب‌ترین سرانه مربوط به استان سمنان با ۲۴۲ نفر و پس از آن استان تهران با ۲۷۴ نفر و یزد با ۲۸۹ نفر می باشد.

سیستان و بلوچستان	سمنان	زنجان	خوزستان	خراسان شمالی	خراسان رضوی	خراسان جنوبی	چهارمحال و بختیاری	تهران	بوشهر	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	ایلام	البرز	اصفهان	اردبیل	
۲۷۷۵۰۱۴	۷۰۲۳۶۰	۱۰۵۷۴۶۱	۴۷۱۰۵۰۹	۸۶۳۰۹۲	۶۴۳۴۵۰۱	۷۶۸۸۹۸	۹۴۷۷۶۳	۱۳۲۶۷۶۳۷	۱۱۶۳۴۰۰	۳۲۶۵۲۱۹	۳۹۰۹۶۵۲	۵۸۰۱۵۸	۲۷۱۲۴۰۰	۵۱۲۰۸۵۰	۱۲۷۰۴۲۰	جمعیت استان
۱۱۹۰	۲۹۰۴	۴۸۱	۷۹۱۰	۱۹۶۱	۹۶۴۶	۱۹۴۶	۱۶۸۵	۴۸۴۱۰	۳۷۴۰	۳۹۹۲	۷۹۶۹	۲۱۰	۳۸۸۱	۱۲۲۰۹	۲۲۲۳	تعداد صندلی
۲۳۳۲	۲۴۲	۲۱۹۸	۵۹۶	۴۴۰	۶۶۷	۳۹۵	۵۶۲	۲۷۴	۴۲۵	۸۱۸	۴۹۱	۲۷۶۳	۶۹۹	۴۱۹	۵۷۱	نسبت جمعیت به صندلی

جدول ۸- نسبت جمعیت به تعداد صندلی به تفکیک استان

کل کشور	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	گلستان	کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه	جنوب کرمان	کرمان	کردستان	قم	قزوین	فارس	
۷۹۹۲۶۲۷۰	۱۱۳۸۵۳۳	۱۷۳۸۲۳۴	۱۷۷۶۴۱۵	۱۴۲۹۴۷۵	۳۲۸۳۵۸۲	۱۷۶۰۶۴۹	۲۵۳۰۶۹۶	۱۸۶۸۸۱۹	۷۱۳۰۵۲	۱۹۵۲۴۳۴	۶۶۹۳۳۶	۲۴۹۵۳۸۲	۱۶۰۳۰۱۱	۱۲۹۲۲۸۳	۱۲۷۳۷۶۱	۴۸۵۱۲۷۴	جمعیت استان
۱۵۷۷۰۷	۳۹۴۴	۳۲۸۵	۱۵۳۲	۲۸۹۵	۴۸۶۴	۲۶۳۶	۵۱۳۸	۲۷۷۹	۱۸۸۵	۱۵۵۲	۷۲۶	۳۹۲۰	۱۹۸۸	۱۸۵۰	۸۲۲	۸۵۳۴	تعداد صندلی
۵۰۷	۲۸۹	۵۲۹	۱۱۶۰	۴۹۴	۶۷۵	۶۶۸	۴۹۳	۶۷۲	۳۷۸	۱۲۵۸	۹۲۲	۶۳۷	۸۰۶	۶۹۹	۱۵۵۰	۵۶۸	نسبت جمعیت به صندلی

ادامه جدول ۸- نسبت جمعیت به تعداد صندلی به تفکیک استان

نمودار ۷- نسبت تعداد صندلی سالن های سینما و جمعیت استانی

۶) افزایش تعداد صندلی ها و سالن های نمایش در کشور

اگرچه تا اینجا کم و بیش اشاراتی به افزایش امکانات سینمایی در کشور شد، نگاهی دقیق تر به میزان و پراکندگی این افزایش ضروری به نظر می رسد. بر اساس اطلاعات موجود، طی سال ۱۳۹۷، تعداد ۷۶ سالن نمایش و ۹۹۸۷ صندلی به مجموع گنجایش سالن های نمایش در کشور اضافه شده است. این افزایش ظرفیت اما، در استان های مختلف به میزان متفاوت رخ داده است. ۱۷ استان های کشور در این امر شرکتی نداشته اند و تغییری در ظرفیت سالن های خود ایجاد نکرده اند. در شش استان، یک سالن نمایش، در یک استان دو سالن نمایش، در یک استان سه سالن نمایش، در دو استان پنج سالن و در سه استان بیش از ده سالن اضافه شده است. این در حالی است که در همین مدت در استان تهران، ۲۶ سالن نمایش به ظرفیت این شهر اضافه شده است. چنین آماری حاکی از توزیع نابرابر امکانات در استان های مختلف دارد. چنین روندی نمی تواند بهبود جدی در سال های آینده برای سایر استان ها حتی به رغم عزم به افزایش ظرفیت در کشور ایجاد نماید؛ چرا که این عزم عمدتاً معطوف به افزایش امکانات پایتخت خواهد بود. جدول ذیل، میزان افزایش ظرفیت در استان های مختلف را به تفکیک سال نشان می دهد.

وضعیت سالن های سینما در کشور

سیستان و بلوچستان	سمنان	زنجان	خوزستان	خراسان شمالی	خراسان رضوی	خراسان جنوبی	چهارمحال و بختیاری	تهران	بوشهر	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	ایلام	البرز	اصفهان	اردبیل	
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۸/۹۹۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۲
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱/۳۶۰۷	۱/۱۷۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۳
۰	۰	۰	۰	۰	۵/۱۳۰	۰	۰	۱/۳۰۰	۰	۰	۰	۰	۴/۵۲۶	۳/۷۶۶	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۴
۰	۰	۰	۱/۲۰۰	۰	۱/۲۰۰	۰	۰	۰	۱/۷۹	۰	۰	۰	۱/۴۳۵	۰	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۵
۳/۱۰۵۰	۳/۶۳۶	۱/۷۰۱	۶/۲۴۶۹	۴/۵۸۷	۱۶/۱۶۸۰	۰/۱۷۴	۲/۸۰۰	۳۴/۴۳۳۸	۰	۰	۸/۲۰۲۸	۰	۴/۶۳۸	۱۳/۲۷۸۱	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۶
۰	۰	۱/۲۵۰	۲/۵۳۱	۱/۷۰۰	۱۲/۱۲۶۹	۰	۰	۲۶/۲۳۹۰	۰	۱/۱۵۰	۰	۰	۰	۱۶/۱۶۹۴	۱/۲۷	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۷

کل کشور	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	گلستان	کهگیلویه و بویراحمد	کرمانشاه	جنوب کرمان	کرمان	کردستان	قم	قزوین	فارس	
۱۱/۱۷۵۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲/۴۱۶	۰	۱/۳۵۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۲
۲۳/۳۸۹۷	۱/۱۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۳
۱۶/۱۷۲۲	۰	۱/۰	۰	۲/۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۴
۱۰/۲۱۵۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳/۹۳۵	۰	۰	۰	۰	۱/۱۱۰	۱/۱۰۰	۱/۱۰۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۵
۱۲۴/۲۴۸۵۶	۲/۴۶۴	۰	۱/۲۲۲	۳/۱۰۶۰	۳/۴۷۸	۳/۵۶۰	۰	۰/۴۱	۲/۸۰۰	۲/۱۱۰	۰	۵/۱۹۴۱	۱/۱۶۳	۱/۲۲۰	۰	۷/۹۱۸	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۶
۷۶/۹۹۸۷	۵/۵۴۴	۰	۳/۹۳۳	۰	۱/۱۷۵	۰	۰	۰	۰	۱/۱۵۷	۰	۰	۰	۵/۷۹۴	۰	۱/۱۳۰	تعداد صندلی / سالن اضافه شده در ۹۷

جدول ۹- افزایش تعداد سالن های نمایش و صندلی ها طی سال های ۹۲ تا ۹۷ به تفکیک استان

۷) سینماهای در حال احداث

در حال حاضر، پروژه های احداث سینما در شهرهای مختلف کشور در دست اجرا است که با توسعه امکان پخش فیلم در نهایت به رونق بخش سینمایی کشور منجر می شود. به طور کلی در استان های مختلف کشور ۴۰۳ سالن با گنجایش ۷۰۹۳۰۳ صندلی در حال احداث می باشد. استان تهران با ۱۷۴ سالن و استان البرز با ۴۴ سالن در راس این جدول قرار گرفته اند. استان های مرکزی، زنجان و چهارمحال بختیاری نیز برنامه ای جهت افزایش سالن های خود ندارند. جدول ۱۰، اطلاعات کلی در خصوص سینماهای در دست ساخت را به نمایش می گذارد.

سینماهای در حال احداث ۹۷			
ردیف	استان	تعداد سالن	جمع صندلی
۱	اردبیل	۶	۲۳۰۰
۲	اصفهان	۶	۱۰۵۰
۳	البرز	۴۴	۸۳۸۰
۴	ایلام	۶	۱۶۰۰
۵	آذربایجان شرقی	۱۰	۹۱۰
۶	آذربایجان غربی	۶	۸۵۰
۷	بوشهر	۶	۱۱۹۰
۸	تهران	۱۷۴	۳۲۰۳۱
۹	چهارمحال و بختیاری	۰	۰
۱۰	خراسان جنوبی	۶	۱۰۰۰
۱۱	خراسان رضوی	۳۳	۱۹۴۰
۱۲	خراسان شمالی	۵	۸۴۰
۱۳	خوزستان	۱۰	۳۶۵۰
۱۴	زنجان	۰	۰
۱۵	سمنان	۲	۱۱۱۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۳	۲۷۳

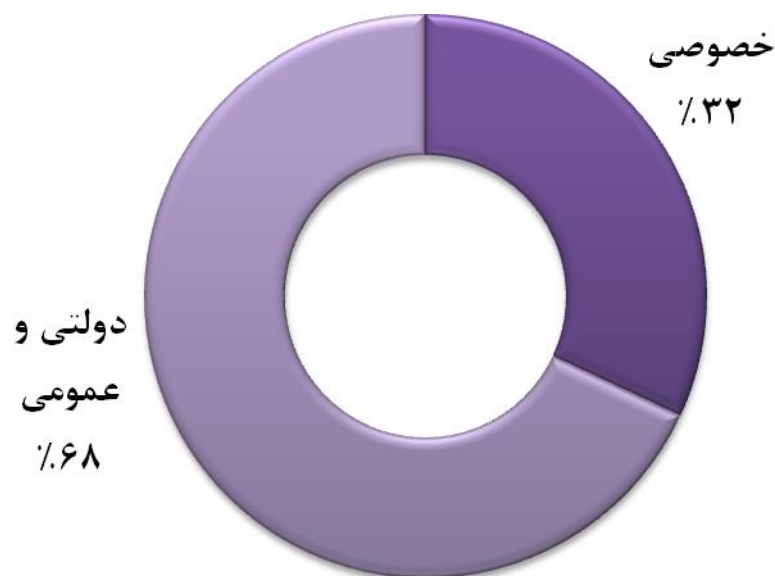
سینماهای در حال احداث ۹۷			
ردیف	استان	تعداد سالن	جمع صندلی
۱۷	فارس	۱۳	۲۶۰۰
۱۸	قزوین	۷	۱۶۴۸
۱۹	قم	۴	۱۰۲۰
۲۰	کردستان	۴	۱۱۵۰
۲۱	کرمان	۵	۶۴۰
۲۲	کرمانشاه	۳	۱۳۰۰
۲۳	مازندران	۹	۱۴۵۱
۲۴	مرکزی	۰	۴۰
۲۵	هرمزگان	۷	۱۶۸۹
۲۶	همدان	۳	۱۲۰۰
۲۷	یزد	۲	-
	جمع	۴۰۳	۷۹۳۰۳

جدول ۱۰- وضعیت سینماهای در حال ساخت در کشور

۸) مالکیت در سینما

از ۳۴۱ باب مکان نمایش فیلم در کشور بخش خصوصی حقیقی با ۷۶ سینما، ۱۲۲ سالن و ۳۳۵۳۵ صندلی، بخش خصوصی حقوقی با ۳۳ سینما، ۱۶۳ سالن و ۲۸۴۶۸ صندلی، بخش دولتی و ارگانی نیز با ۲۳۲ سینما و ۳۱۱ سالن و ۹۵۷۰۴ صندلی مالکیت سینماهای کشور را در اختیار دارند. در پایان باید گفت ۳۲ درصد از مکان های نمایش فیلم

در کشور دارای مالکیت خصوصی و ۶۸ درصد دارای مالکیت دولتی یا شبه دولتی می باشند که می توان افزایش سهم ۲ درصدی بخش خصوصی را نسبت به سال ۱۳۹۶ به منزله ورود بیشتر بخش خصوصی به مالکیت سینماها و سالن های نمایش قلمداد نمود. اگرچه می توان شاهد حضور بیشتر بخش خصوصی در مالکیت سینماها در شهرهای بزرگ طی سال گذشته بود، اما در واقع مشکل اصلی به وضعیت و تعداد سالن های نمایش در شهرها و تقسیمات کوچک کشوری مربوط می شود.

نمودار ۸- نسبت مالکیت دولتی و شبه دولتی با خصوصی در سینما

برای بررسی دقیق تر اینکه مالکیت مکان های نمایش در کشور به چه شکلی است در جدول زیر هر یک از مالکیت ها و سهم آنها از صندلی و سالن ارائه شده است.

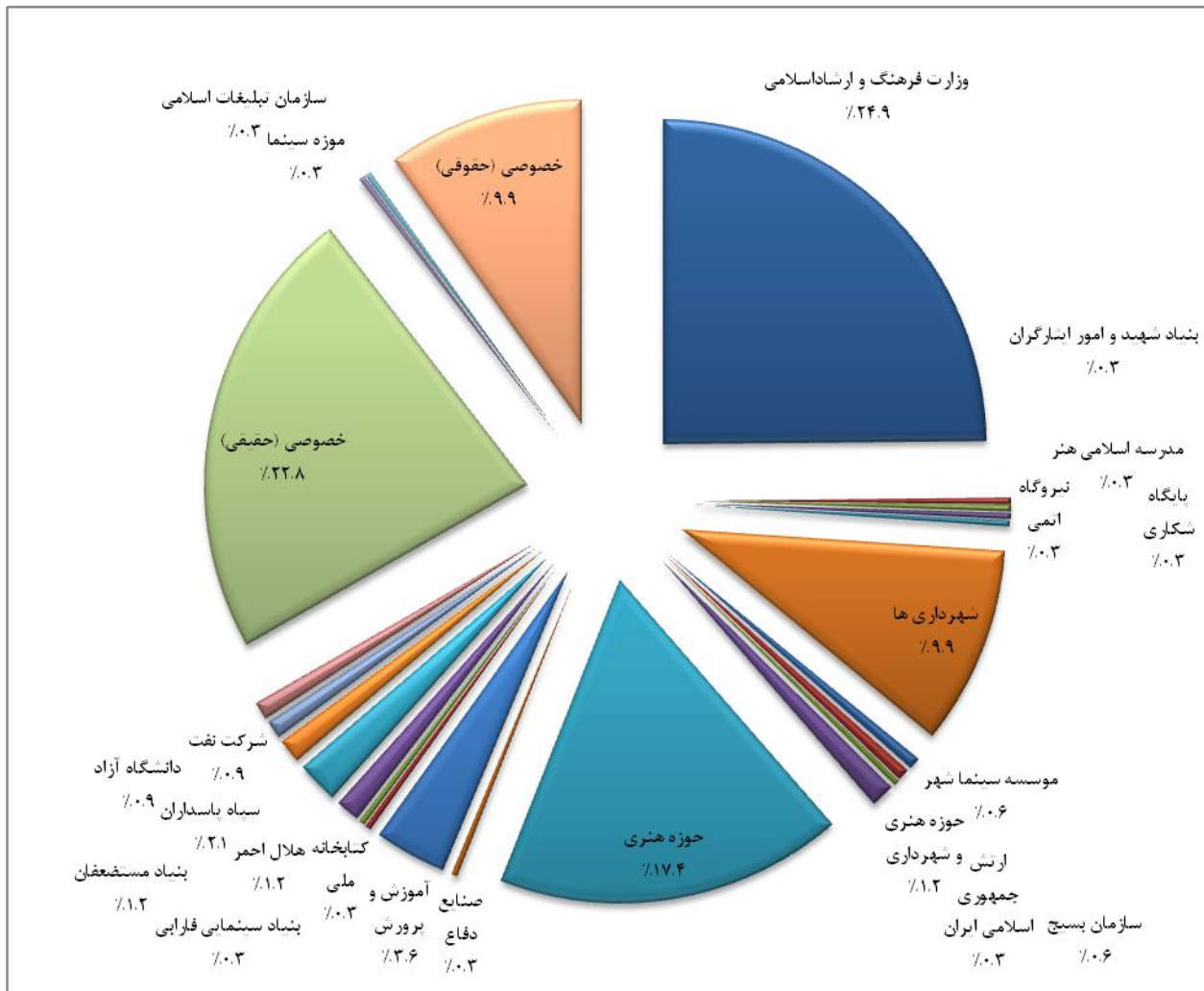
مالکیت	مکان های نمایش		سالن		صندلی	
	تعداد	درصد از کل	تعداد	درصد از کل	تعداد	درصد از کل
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۸۳	۲۴,۳	۸۵	۱۴,۳	۲۳۶۰۰	۱۵,۰
شهرداری ها	۳۳	۹,۷	۴۴	۷,۴	۱۱۶۱۸	۷,۴
حوزه هنری و شهرداری	۴	۱,۲	۱۴	۲,۳	۳۸۵۹	۲,۴
حوزه هنری	۵۸	۱۷,۰	۱۰۴	۱۷,۴	۳۳۹۳۷	۲۱,۵
صنایع دفاع	۱	۰,۳	۱	۰,۲	۳۰۰	۰,۲
آموزش و پرورش	۱۲	۳,۵	۱۴	۲,۳	۵۱۲۶	۳,۳
هلال احمر	۴	۱,۲	۴	۰,۷	۲۶۱۶	۱,۷
سپاه پاسداران	۷	۲,۱	۷	۱,۲	۲۵۷۳	۱,۶
انجمن سینمای جوانان	۳	۰,۹	۳	۰,۵	۶۰۰	۰,۴
موسسه سینما شهر	۲	۰,۶	۲	۰,۳	۷۷۰	۰,۵
سازمان بسیج	۲	۰,۶	۲	۰,۳	۵۴۶	۰,۳
ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱	۰,۳	۱	۰,۲	۷۵۰	۰,۵
کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۴	۱,۲	۴	۰,۷	۸۸۱	۰,۶
بنیاد مستضعفان	۴	۱,۲	۶	۱,۰	۲۴۸۷	۱,۶
شرکت نفت	۳	۰,۹	۴	۰,۷	۱۸۵۰	۱,۲
دانشگاه آزاد	۳	۰,۹	۳	۰,۵	۸۶۰	۰,۵
بنیاد شهید و امور ایثارگران	۱	۰,۳	۲	۰,۳	۴۶۵	۰,۳
مدرسه اسلامی هنر	۱	۰,۳	۱	۰,۲	۱۱۰	۰,۱
نیروگاه اتمی	۱	۰,۳	۱	۰,۲	۱۷۰	۰,۱
پایگاه شکاری	۱	۰,۳	۱	۰,۲	۱۱۰۰	۰,۷
مرکز اسناد و کتابخانه ملی	۱	۰,۳	۱	۰,۲	۲۲۴	۰,۱
بنیاد سینمایی فارابی	۱	۰,۳	۳	۰,۵	۶۷۸	۰,۴
موزه سینما	۱	۰,۳	۳	۰,۵	۳۶۴	۰,۲
سازمان تبلیغات اسلامی	۱	۰,۳	۱	۰,۲	۲۲۰	۰,۱
خصوصی (حقیقی)	۷۶	۲۲,۳	۱۲۲	۲۰,۵	۳۳۵۳۵	۲۱,۳
خصوصی (حقوقی)	۳۳	۹,۷	۱۶۳	۲۷,۳	۲۸۴۶۸	۱۸,۱
جمع	۳۴۱	۱۰۰	۵۹۶	۱۰۰	۱۵۷۷۰۷	۱۰۰

جدول ۱۱. تعداد و درصد مالکیت مکان های نمایش در کشور

با تغییرات صورت گرفته در سال ۱۳۹۷، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با در اختیار داشتن حدود ۲۴ درصد از مکانهای نمایش در کشور بالاترین درصد از مالکیت را در اختیار دارد که با ورود و افزایش سهم ۲ درصدی بخش خصوصی، نسبت کمتری از کل را در اختیار داشته اند. پس از آن بخش خصوصی در دو شکل حقیقی ۲۲ درصد و حقوقی ۹,۶ درصد (در مجموع با ۳۲ درصد) قرار دارند. البته واضح است که علت کاهش سهم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افزایش حضور ۲ درصدی بخش خصوصی در شکل حقوقی آن بوده است. همچنین باید به خاطر داشت که مکانهای نمایش در اختیار وزارتخانه غالباً «مجتمع های فرهنگی و هنری» هستند که کاربری چندمنظوره دارند و صرفاً سالن سینمایی نیستند. و می توان ادعا نمود که بخش خصوصی بیشترین مالکیت را در اختیار دارد. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با احتساب موسسات وابسته به خود (بنیاد فارابی، سینما شهر، موزه سینما، انجمن سینمای جوان) در مجموع با ۲۴ درصد از مکانهای نمایش در رتبه همپراز با بخش خصوصی حقیقی قرار می گیرد، اما تعداد سالن ها و ظرفیت ایجاد شده در بخش خصوصی بالاتر از وزارتخانه و موسسات وابسته است. ۲۱ درصد از گنجایش سینماهای کشور در مالکیت بخش خصوصی حقیقی است، این در حالی است که وزارت فرهنگ و موسسات نیز در مجموع ۱۵ درصد از صندلی های کشور را در اختیار دارند که از این جهت از بخش خصوصی حقوقی نیز عقب تر می باشند.

حوزه هنری با در اختیار داشتن ۱۷ درصد از سینماهای کشور، حدود ۲۱ درصد از صندلی های سینما را در مالکیت خود دارد.

شهرداری ها نیز سهم مهمی در مالکیت سینماهای کشور دارند. ظرفیت به وجود آمده در فرهنگسراها برای نمایش آثار سینمایی، در کنار سینماهای تحت مدیریت شهرداری ها ظرفیتی ۱۰ درصدی در سینما و ۷ درصدی در گنجایش را برای سینمای کشور فراهم کرده اند.

نمودار ۹. سهم بخش های مختلف عمومی، دولتی و خصوصی از مکان های نمایش

منابع

- وضعیت سالن های سینما در سال ۱۳۹۶ کشور، دفتر توسعه فناوری - معاونت توسعه فناوری - اردیبهشت ۱۳۹۷ (۱۳۹۶)
- گزارش صنعت سینمای ایران (۱۳۹۵)
- گزارش صنعت سینمای ایران (۱۳۹۴)
- معاونت توسعه فناوری و مطالعات سینمایی شناسنامه سالن های سینمایی کشور (۱۳۹۵)
- وبسایت مرکز آمار ایران نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵ (۱۳۹۶).